

Śmierć strony w postępowaniu w sprawach tzw. ustawy dezubekizacyjnej.

Odpowiadamy na pytania:

Czy postępowanie podlega umorzeniu? Co należy zrobić by kontynuować postępowanie?

Kto może złożyć wniosek o dalsze prowadzenie sprawy?

Co się dzieje po podjęciu postępowania?

Co można uzyskać w postępowaniu?

Mając na uwadze fakt, że ustawa dezubekizacyjna objęta swoim zastosowaniem grupę osób w podeszłym wieku to niestety może dojść do sytuacji, że odwołujący nie doczeka prawomocnego rozstrzygnięcia sądowego.

Czy postępowanie podlega umorzeniu? Co należy zrobić by kontynuować postępowanie?

W przypadku śmierci osoby, która odwołała się od decyzji obniżającej świadczenie w pierwszej kolejności sąd zawiesza postępowanie do czasu wskazania następców prawnych. W tym czasie do postępowania mogą zgłosić się następcy prawni, których obowiązuje dwunastomiesięczny termin liczony od dnia śmierci strony. Po upływie tego terminu prawo do świadczenia wygaśnie, a sąd umorzy postępowanie. Dlatego tak ważne jest, by w odpowiednim terminie złożyć do Sądu pismo, które umożliwi kontynuowanie postępowania.

Kto może złożyć wniosek o dalsze prowadzenie sprawy?

W sprawach odwołań od decyzji obniżających świadczenia obowiązują szczególne przepisy, które kreują krąg podmiotów, mogących wstąpić do sprawy po zmarłym funkcjonariuszu. Bez znaczenia pozostaje legitymowanie się czy to postanowieniem sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, czy aktem poświadczenia dziedziczenia.

Zgodnie z art. 47 ustawy dezubekizacyjnej świadczenia należne funkcjonariuszowi do dnia śmierci przysługują w pierwszej kolejności małżonkowi lub dzieciom, zamieszkałym z nim w chwili śmierci, następnie małżonkowi lub dzieciom niezamieszkałym z funkcjonariuszem w chwili śmierci.

W przypadku braku takich osób świadczenie przysługuje kolejno: wnukom, rodzicom, dziadkom i rodzeństwu.

W odniesieniu do tej ostatniej grupy konieczne jest spełnienie dodatkowego wymogu: pozostawania na utrzymaniu zmarłego funkcjonariusza lub utrzymywania tego funkcjonariusza.

Wymóg pozostawania na utrzymaniu nie dotyczy jedynie małżonka i dzieci funkcjonariusza jeżeli wspólnie z nim zamieszkiwały.

Co się dzieje po podjęciu postępowania?

Z chwilą zgłoszenia się lub wskazania następców prawnych zmarłego postępowanie zostanie podjęte i sprawa będzie się dalej toczyć. Sąd będzie podejmował odpowiednie czynności w zależności od etapu, na którym postępowanie zostało zawieszane. Jeżeli przed śmiercią funkcjonariusza Sąd nie zdążył przeprowadzić przesłuchania strony to może okazać się konieczne wyznaczenie rozprawy celem przesłuchania następców prawnych i ustalenia przebiegu służby funkcjonariusza oraz ich stopnia pokrewieństwa.

Co można uzyskać w postępowaniu?

Przede wszystkim w toku postępowania Sąd ustala, czy pełniona służba była rzeczywiście służbą na rzecz państwa totalitarnego. Już sama ocena charakteru służby jest dla wielu funkcjonariuszy oraz ich rodzin kwestią o ogromnym znaczeniu. Dla wielu odwołujących się najistotniejsze jest ustalenie, że ich służba była działalnością ograniczającą się do standardowych działań podejmowanych przez funkcjonariuszy każdego państwa, niezależnie od jego ustroju, a ich służba nie miała żadnych konotacji negatywnych. Następcom prawnym przysługuje również prawo do niezrealizowanego świadczenia – różnicy pomiędzy świadczeniem faktycznie wypłaconym funkcjonariuszowi za okres od 1 października 2017 roku do dnia jego śmierci, a świadczeniem ponownie obliczonym w wysokości i na zasadach sprzed 1 października 2017 roku.